

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

З А Т В Е Р Д Ж У Ю

Голова Приймальної комісії

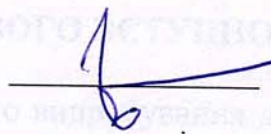
О.В. Поркуян

_____ 2017 р.

ПРОГРАМА

додаткового фахового вступного випробування
для прийому на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра
спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»
на основі здобутого раніше освітнього ступеня бакалавра
або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста
за іншою (не спорідненою) спеціальністю

РОЗРОБНИК
ПРОГРАМИ

 Д'яченко Ю.Ю.

Мета вступного вступного випробування для вступу на спеціальні за спеціальності на освітньо-кваліфікаційному рівні магістра - визначення рівня підготовленості вступників, які здатні вступити у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Данила за спеціальністю економічній спеціальності.

Діяльність до здобуття і підготування до вступу. Для успішного виконання освітньо-професійної програми магістра вступники повинні мати базову науку основу за здобуття до спеціальних дисциплін, уможливлені і компетенції в галузі прикладно-наукових, інформатико-економічних та економіко-економічних наук. Об'єктом уваги є вільне підприємство підприємство.

Характеристики змісту програм. Програми іспитів спрямовані на освітньо-кваліфікаційну програму підготовки бакалавра з міжнародних економічних відносин та спеціальна відповідність до вступного магістерського рівня підготовки, визначених у галузевих стандартах вищої освіти різних освітньо-кваліфікаційних рівнів.

Програма іспитів з спеціальності має міжпредметний спеціалізований характер, що досягається побудовою за наступним принципом.

Модулі програми - відносно цілісні утворення, в яких відображаються окремі сторони міжнародної економічної діяльності та об'єднуються знання з кількох дисциплін. Модулі, характеризуючи основні функції бакалавра на певних ділянках його професійної роботи, відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики, утворюють окремі розділи програми й у своїй ємності відображають спеціальність «Міжнародні економічні відносини» в цілому.

Модулі відображають тематику, необхідну бакалавру з міжнародних економічних відносин у його професійній діяльності. Порядок проведення тематика визначається Положенням про приймальну комісію СХУ ім. В.Данила.

Світове господарство як цілісна система. Підсистема світового господарства. Тематика розвитку світового господарства.

Поняття світового господарства. Загальні поняття "міжнародні економічні відносини". Загальногосподарські ознаки та атрибути. Критерій виникнення підсистем світового господарства. Основні показники розвитку світового господарства. Глобальні процеси у світовій економіці. Класифікація країн за методикою Світового банку. Класифікація країн за ступенем відкритості світовому ринку. Класифікація Міжнародного валютного фонду.

Міжнародна економічна інтеграція

Поняття, основні ринки та форми міжнародної економічної інтеграції та глобалізації. Особливості процесів міжнародної економічної інтеграції. Розвиток інтеграційних процесів у Європі - Європейський Союз (ЄС), Європейська асоціація вільної торгівлі (ЄАВТ), Північноамериканська

1. ПРОГРАМА ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Мета додаткового вступного випробування для вступу на навчання зі спеціальності на освітньо-кваліфікаційний рівень магістра – визначення рівня підготовленості вступників, які бажають навчатись у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля за спеціальністю «Міжнародні економічні відносини».

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів. Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми магістра абітурієнти повинні мати базову вищу освіту та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі природничо-наукових, загальноекономічних та конкретно-економічних наук. Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою.

Характеристика змісту програм. Програми іспитів спираються на освітньо-кваліфікаційну програму підготовки бакалавра з міжнародних економічних відносин та одночасно відбивають вимоги до вступників магістерського рівня підготовки, визначених у галузевих стандартах вищої освіти даних освітньо-кваліфікаційних рівнів.

Програма іспиту зі спеціальності має між предметний синтетичний характер, що досягається побудовою за модульним принципом.

Модулі програми – відносно цілісні утворення, в яких відображаються окремі сторони міжнародної економічної діяльності та об'єднуються знання з кількох дисциплін. Модулі, характеризуючи основні функції бакалавра на певних ділянках його професійної роботи відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики, утворюють окремі розділи програми й у своїй єдності відображають спеціальність «Міжнародні економічні відносини» в цілому.

Модулі відбивають тематику, необхідну бакалавру з міжнародних економічних відносин у його професійній діяльності. Порядок проведення іспитів визначається Положенням про приймальню комісію СНУ ім. В.Даля.

Світове господарство як цілісна система. Підсистеми світового господарства. Показники розвитку світового господарства.

Поняття світового господарства. Загальне поняття "міжнародна економіка". Загальноцивілізаційні економічні ознаки та критерії. Критерії виділення підсистем світового господарства. Основні показники розвитку світового господарства. Групи країн у світовій економіці. Класифікації країн за методиками Світового банку. Класифікація країн за ступенем відкритості світовому ринку. Класифікація Міжнародного валютного фонду.

Міжнародна економічна інтеграція

Поняття, основні риси та форми міжнародної економічної інтеграції та глобалізації. Особливості процесів міжнародної економічної інтеграції. Розвиток інтеграційних процесів у Європі: Європейський Союз (ЄС), Європейська асоціація вільної торгівлі (ЄАВТ). Північноамериканська

асоціація вільної торгівлі (НАФТА). Основні інтеграційні угруповання. Особливості економічної інтеграції країн Латинської Америки. Особливості економічної інтеграції країн Азії. Особливості економічної інтеграції країн Африки.

Глобальна економічна система: концепції та моделі розвитку

Концепції глобальної економічної системи. Головні елементи міжнародної економічної системи. Моделі економічного розвитку.

Міжнародна торгівля

Сутність міжнародної торгівлі та її роль в системі світогосподарських зв'язків. Еволюція теорій міжнародної торгівлі. Види та методи сучасної міжнародної торгівлі. Міжнародна торгівля послугами. Показники міжнародної торгівлі. Міжнародні товарні біржі. Міжнародні аукціони, міжнародні тендери (торги), міжнародні виставки/ярмарки. Ціноутворення в міжнародній торгівлі. Регулювання міжнародних торговельних відносин.

Міжнародний кредит

Міжнародний кредит як елемент ринку позикового капіталу. Форми та види міжнародного кредиту. Світовий фінансовий ринок. Міжнародні валютно-фінансові організації. Проблема заборгованості та можливі шляхи її розв'язання. Сучасні проблеми міжнародних кредитно-фінансових відносин.

Міжнародні інвестиції та інвестиційний ринок

Сутність, види і форми здійснення міжнародних інвестицій. Сутність і причини міжнародного руху капіталу. Роль міжнародних інвестицій в міжнародній економіці і причини їх здійснення. Стан та проблеми іноземного інвестування в Україні. Транснаціональні корпорації та їх роль в сучасному розвитку міжнародних економічних відносин.

Прямі іноземні інвестиції. Сутність і основні риси прямих іноземних інвестицій. Чинники, що визначають структуру і динаміку прямих іноземних інвестицій. Значення механізму об'єднання і придбання в процесі міжнародного інвестування.

Міжнародний інвестиційний ринок і його структура. Характеристика інвестиційного ринку і його складових. Міжнародний інвестиційний ринок. Кон'юнктура інвестиційного ринку.

Особливості функціонування міжнародного ринку цінних паперів. Особливості функціонування міжнародного ринку цінних паперів. Міжнародний ринок облігацій, єврооблігації. Характеристика розвинених ринків цінних паперів. Рейтинг цінних паперів.

Оцінка міжнародних інвестицій. Основні підходи і показники оцінювання міжнародних інвестиційних проектів. Ризик в міжнародній інвестиційній діяльності.

Україна на ринку міжнародних інвестицій: формування і оцінка параметрів національного інвестиційного клімату. Інвестиційний потенціал і інвестиційний клімат. Рейтинги інвестиційної привабливості країн.

Сутність і функції міжнародних фінансів.

Посилення ролі міжнародних грошових потоків в економіці. Предмет дисципліни «міжнародні фінанси». Характеристика и взаємозв'язок міжнародних фінансових потоків. Функції міжнародних фінансів. Сутність світового фінансового ринку та його структура. Світова фінансова система. Суб'єкти світового фінансового ринку. Євроринок. Сутність і структура світової фінансової системи. Канали руху світових фінансових потоків. Світові фінансові потоки і світові фінансові центри. Координація економічної і фінансової політики на сучасному етапі. Світове фінансове право. Принципи і форми здійснення світової фінансової політики.

Світова валютна система і принципи її функціонування.

Множина валют як основна особливість міжнародних фінансів. Поняття «обмінний курс». Визначення цін іноземних товарів в національній валюті. Принципи сучасної (Ямайської) валютної системи. Вибір валютної політики. Валютний ринок і його види. Спотовий ринок і курс спот. Форвардний ринок і курс форвард. Ф'ючерсний ринок і ф'ючерсний курс. Євроринки валют. Валютні ризики. Державне втручання в діяльність валютних ринків. Чинники, що визначають валютний курс. Прогнозування на підставі очікуваних змін валютних курсів. Прогнозування на основі паритету покупельної спроможності валют. Прогнозування на основі різниці у відсоткових ставках. Аналіз платіжного балансу для прогнозування валютного курсу.

Міжнародні розрахунки.

Організаційні умови здійснення міжнародних розрахунків. Платіжні умови зовнішньоекономічних угод. Форми міжнародних розрахунків і обставини, що визначають їхній вибір. Сутність, виникнення і розвиток балансів міжнародних розрахунків. Види балансів міжнародних розрахунків. Структура платіжного балансу. Класифікація статей платіжного балансу за методикою МВФ. Методи балансування платіжного балансу. Фінанси міжнародних організацій і міжнародних фінансових інститутів. Міжнародні організації. Формування і використання бюджетів міжнародних організацій. Бюджети міжнародних фінансових інститутів. Вибір форми міжнародного фінансування. Способи мінімізації валютних втрат. Ризикове управління форм міжнародного фінансування. Відсоткова ставка і фактори, що її визначають. Відсотковий арбітраж і його вплив на спотові курси. Вплив інфляції на валютний курс. Рівновага міжнародних ринків капіталу.

2. ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКОВ

Учасник іспиту повинен:

1. Знати:

- закономірності та особливості сучасного стану розвитку міжнародної економіки,
- сутність та основні категорії міжнародної економіки,
- методологію аналізу та вивчення сучасної міжнародної економіки,
- сутність міжнародної інвестиційної діяльності,
- особливості міжнародної інвестиційної діяльності,
- види міжнародної інвестиційної діяльності,
- специфіку інвестування в зарубіжних країнах.

2. Уміти:

- аналізувати загальні та специфічні принципи міжнародної економіки, фактори взаємозалежності країн,
- аналізувати та оцінювати економічне, політико-правове, соціально-культурне середовище та інфраструктуру міжнародної економіки,
- використовувати отримані знання відносно умов міжнародної економічної діяльності, України зокрема, з одного боку, виходячи із цілей та задач її інтеграції у сучасну систему світогосподарських зв'язків, а з іншого – враховуючи тенденції та перспективи розвитку міжнародної економіки,
- надавати оцінку грошових потоків в інвестиційній діяльності,
- аналізувати й вибирати альтернативні інвестиційні проекти,
- оцінювати інвестиційну привабливість об'єкту інвестування,
- оцінювати інвестиційну якість цінних паперів.

3. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Козак Ю.Г., Лук'яненко Д.Г., Макогон Ю.В. та ін. Міжнародна економіка: Навчальний посібник. – Вид. 2-ге, перероб. та доп. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 672 с.
2. Міжнародна економіка: навч.-метод.посібник для самот.вивч.дисц. / А.М.Поручник, Я.М.Столярчук, О.Д.Павловська та ін.; за ред. д-ра екон. наук, проф. А.М.Поручника. – К.: КНЕУ, 2005. – 156 с.
3. Лук'яненко Д.Г., Поручник А.М., Столярчук Я.М. Практикум з міжнародної економіки: тести, вправи, задачі, проблемні ситуації, ділові ігри. – К.: КНЕУ, 2006. – 287 с.
4. Лук'яненко Д.Г., Губський Б.В., Мозговий О.М. та ін. Міжнародна інвестиційна діяльність: підручник /за ред. Д.Г.Лук'яненка. – К.: КНЕУ, 2003. – 387 с.
5. Киреев А.П. Международная экономика: в 2-х ч. Учебное пособие для вузов. – М.: Международные отношения, 2001. – т.1. – 416 с.
6. Международные валютно-кредитные и финансовые отношения: учебник /под ред. Л.Н.Красавиной. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Финансы и статистика, 2000.
7. Новицький В.Є. Міжнародна економічна діяльність України: Підручник. – К.: КНЕУ, 2003.
8. Україна і світове господарство: взаємодія на межі тисячоліть / А.С.Філіпенко, В.С.Будкін, А.С.Гальчинський та ін. – К.: Либідь, 2002.
9. Бирман Г., Шмидт С. Экономический анализ инвестиционных проектов / Пер. с англ. под ред. Л.П.Белых.– М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1997. – 631 с.
10. Международный менеджмент / Под ред. Пивоварова С.Э., Тарасевича Л.С., Майзеля А.И. – СПб: Питер, 2001ю – 576 с. : ил. – (серия «Учебники для вузов»).
11. Міжнародна інвестиційна діяльність: Підручник / Д.Г.Лук'яненко, Б.В. губський, О.М.Мозговий та ін.; За ред. д-ра екон. наук, проф. Д.Г.Лук'яненка. – К.: КНЕУ, 2003. – 387 с.
12. Ковалев В.В. Практикум по финансовому менеджменту. Конспект лекций с задачами. - М.: Финансы и статистика, 2000. – 288 с.
13. Світова економіка: Підручник / А.С.Філіпенко, О.І.Рогащ, О.І.Шнирков та ін. – К.: Либідь, 2002. – 592 с.
14. Управление инвестициями: Учебное пособие. Авторы: А.В.Козаченко, А.П.Осыка. – Луганск: Издательство ВУГУ, 1996. – 136 с.
15. Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент. – Киев. МП. «ИТЕМ» ЛТД, «Юнайтед Лондон Трейд Лимитед», 1995. – 448 с.
16. Бузько И.Р., Вартанова Е.В., Голубенко А.А. Стратегическое управление инвестициями и инновационная деятельность предприятия // Монография. - Луганск: Изд-во Восточнoукраинского национального университета имени Владимира Даля, 2002. – 176 с.

17. Гаврилюк О. Методы регулирования деятельности инвесторов в странах-реципиентах // Экономика Украины. - № 5. – 1998.

18. Рогач О.І. Міжнародні інвестиції: теорія та практика бізнесу транснаціональних корпорацій: Підручник. – К.: Либідь, 2005. – 720с.

19. В.Е.Черкасов. Международные инвестиции. М.: Дело, 2003. – 160 с.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Оцінювання рівня підготовки, тобто знань і умінь вступника, відбувається на підставі наступних критеріїв:

1. Правильність відповіді;
2. Ступінь усвідомлення програмного матеріалу;
3. Вміння користуватись засвоєним матеріалом.

Результати фахового вступного випробування оцінюються за 12-ти бальною шкалою з урахування вищезазначених критеріїв за наступною шкалою:

Кількість вірних відповідей на питання тесту	Бал за 100 бальною системою
25	100
24	92
22	88
20	84
18	80
16	76
14	72
12	68
10	64
8	60

Кількість вірних відповідей на питання тесту менша, ніж 8, є недостатньою для участі у рейтинговому конкурсі на зарахування.

5. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ДОДАТКОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Додаткове вступне випробування проводиться у формі тестування. Для проведення тестування формуються окремі групи вступників в порядку надходження (реєстрації) документів. Список допущених до тестування ухвалюється рішенням фахової атестаційної комісії, про що складається відповідний протокол, який передається до приймальної комісії.

Для проведення тестування фаховою атестаційною комісією попередньо готуються тестові завдання відповідно до «Програми фахового вступного випробування». Програма фахового вступного випробування оприлюднюється засобами наочної інформації на Web-сайті СНУ ім. Даля (<http://www.snu.edu.ua>) та інформаційних стендах кафедри міжнародних економічних відносин.

Додаткове вступне випробування проводиться у строки передбачені умовами прийому до СНУ ім. В.Даля.

На тестування вступник з'являється з паспортом. Вступник одержує „Лист тестового завдання”, який містить 25 питань з варіантами відповіді, за дисциплінами, зазначеними у програмі фахових випробувань, і відповідає на них з попередньою підготовкою 30 хвилин в цілому. Користуватися при підготовці друкованими або електронними інформаційними засобами забороняється.

Результати тестування оцінюються за 100-бальною шкалою за правилами вказаними в розділі “Критерії оцінювання знань” даної програми і відмічаються у «Листі тестового завдання». Рівень знань вступника за результатами тестування заноситься також до відомості і підтверджується підписами трьох членів фахової комісії. Відомість оформляється одночасно з «Екзаменаційним листом» вступника і передається до приймальної комісії.

Заяву про апеляцію вступник може подати в день оголошення результатів до 17.00 години.

Голова фахової атестаційної
комісії

доц. Целіщев О.Б.

Члени фахової атестаційної
комісії

проф. Бузько І.Р.

доц. Д'яченко Ю.Ю.